

MOJ BERNI

Glasilo Skupine MOJ BERNI

Spoštovane članice, spoštovani člani skupine Moj berni,

leto, ki se počasi izteka, je bilo nekaj posebnega. Žal ne v pozitivnem smislu. Tako rekoč celotno leto je zaznamovala pandemija nove bolezni in nas omejila, kot ne pomnimo. Odpadla so in za nekaj časa tudi bodo naša tradicionalna srečanja, a naj vas potolažimo, da kljub vsemu ostajamo tesno povezani, saj nas družijo nekaj močnejšega od bolezni, vladnih ukrepov in krize nasploh – ljubezen do naših štirnoknih prijateljev, ki so morda tudi edini, za katere je bila karantena dobrodošla, saj smo sicer zaposleni skrbniki lahko precej več časa preživeli z njimi. Očitno velja, da je v vsaki stvari nekaj dobrega.

Ker se približujemo prazničnemu obdobju, vam tokrat še bolj iskreno kot kdajkoli prej želimo predvsem veliko zdravja. Da pa vam v teh časih ne bo preveč dolgčas, smo za vas ponovno zbrali nekaj zanimivih prispevkov. Uživate v branju, predvsem pa v družbi svoje družine in svojih pasjih prijateljev.

Čuvajte se!

Nina Bartič, urednica

P.s.: In seveda, Tačke Pomagačke vam bodo v tej krizi še posebej hvaležne za namenitev 0,5% dohodnine, kar vas nič ne stane. Obrazec prilagamo!

DRUGO MNENJE

Ljudje smo zmotljiva bitja, nihče ni popoln. Vendar obstajajo nekateri poklici, kjer se zmore plačujemo dražje kot pri drugih, tudi z življenjem. Eden takih poklicev je veterinar. Druženja z lastniki psov na eni strani, na drugi pa z doktorji veterinarske medicine mi vedno predstavljajo vir snovi za razmislek, še posebej takrat, ko mi oboji pripovedujejo o napačnih diagnozah, napačnih odločitvah, napačnemu zdravljenju ... in o posledicah naštetega, ko se stvari ne končajo vedno dobro. Še toliko težje mi je ohladiti glavo in urediti misli, ko gre za kakšnega od psov, ki jih dobro poznam in jih imam rada. Ko gre za njihove lastnike, ki jih vidim trpeti, skrbeti ...

Za vsakega, ki je malce več brskanja po svetovnem spletu, skoraj ni več skrivnosti niti neodgovorjenih vprašanj. Ena od izjem pa je prav gotovo medicina, naj si bo humana ali veterinarska. Brez temeljnega znanja anatomije, patologije, fiziologije ... in drugih znanstvenih vej bo laik težko presodil težavo, v katero ga je naplavilo življenje. In ko ima težavo naš pes, se mora uganjanje nemudoma končati. Čas ni naš prijatelj, saj se pasje celice starajo veliko hitreje kot naše. Vsi procesi prehitvejo po desni. Odlašanje je predstopnja poraza.

V idealnih razmerah imamo ob sebi široko razgledanega in z znanjem dobro opremljenega veterinarja, ki nas razume in pozna, ki razume in pozna našega psa. Z zaupanja vrednim veterinarjem se lahko vse pogovorimo, vse vprašamo in se ne bojimo, da bi se osmešili. Pričakujemo, da bo naredil vse, kar zna in zmora, pri tem pa ne bo pozabil na bistvo svojega poslanstva – na dobrobit psa, ne da bi do zadnjega centa osušil našo denarnico.

Ampak življenje ne poteka po ravnih tirnicah in večinoma smo prisiljeni preskakovati kamenje in skale na naši poti, »ozaljšani« s trnjem. Ničkolikokrat se mi je obrestovalo moje pravilo, da vprašam, če česa ne vem ali ne razumem, da iščem odgovore, dokler jih ne najdem, da vprašam tistega, enega, dva ali več, če je potrebno, ki mu zaupam in katerega znanje in moralno držo cenim. In zato vam polagam na srce: ne oklevajte in poiščite drugo mnenje, če se znajdete v slepi ulici, če zdravljenje vašega pasjega bolnika ne poteka po vaših pričakovanjih, če vaš notranji glas opozarja, da nekaj ni v redu. Kot lastnik živali in plačnik veterinarskih računov imate vso pravico, da dobite vse ustrezno, kar potrebuje vaš pes. Verjemite, zasluži si. Zasluži si vaš trud in energijo, vaše dobre misli, vašo moč. Zasluži si!

Mojca Sajovic

Pawesome puzzle

Predstavljamo vam interaktivne igrače za vaše hišne ljubljence, ki so izdelane in zasnovane v Sloveniji.

Smo mlada družinica: Jan, Nives in mejni ovčar Ajša, ki pa je znana pasma po hitrem učenju, predanosti, inteligentnosti...

Zamisel oziroma navdih za razvoj igrač se nam je porodila v večernih zimskih urah, ko smo po stanovanju skrivali igrače in priboljške, da bi z miselnimi igrami potrošili odvečno energijo pri Ajši, ki nam je čez dan ni uspelo potrošiti s sprehodi, igro in ostalimi aktivnostmi.

Pawesome puzzle Spinner #1

Pridobljena je iz sladkornega trsa ali koruznega škroba in ni proizvedena na osnovi nafte! Naša zadnja največja novost in zelo nadgrajena igrača pa je Triple sniffer, ki je izdelana iz masivnega bukovega lesa, obdelana s CNC postopkom in zaščitena z bio olivnim oljem. Dodatki in detajli so izdelani po postopkih 3D tiskanja.

Našo ponudbo si lahko ogledate na naši etsy spletni trgovini PawesomePuzzleStore. **Vprašanja in naročila pa trenutno za člane skupine Moj berni sprejemamo le po mailu pawesome.puzzle@gmail.com. Ob naročilu v sporočilo navedite kodo »PAWESOMEBERNI« za koriščenje 10% popusta in brezplačno poštnino.**

Ekipa Pawesome puzzle

Iskanje priboljškov se je izkazalo za zelo učinkovito in veselje, ki ga je pokazala Ajša do iskanja, nam je dala idejo za izdelavo bolj kompleksnih igrač. Poudarek smo dali na obliko, pravilno uporabo barv in težavnostne stopnje. Barve smo izbirali z vidika pasjih oči, saj vidijo samo odtenke rumene, modre barve ter sivine. Težavnostne stopnje imamo različne, potrebno jih je prilagoditi sposobnosti vaših kužkov. Pawesome puzzle igrače so izdelane s postopkom 3D tiskanja. Za izdelavo uporabljamo material poliaktično kislino (PLA), ki spada v skupino bioplastike.

Pawesome puzzle Triple sniffer

Na kaj je dobro biti pozoren jeseni

(Foto: sspca.org)

Jeseni, ko temperature po dolgem, vročem poletju končno postanejo bolj vzdržne, se s svojimi kosmatinci radi podamo v naravo, uživamo v čudovitih odtenkih narave in v hoji po šumečem odpadlem listju. Jesen je res čudovit letni čas, v katerem uživajo tudi naši nadobudni kosmatinci. Vendar pa predstavlja tudi nekatere nevarnosti, na katere moramo biti odgovorni in skrbni lastniki pozorni:

- Želod in hrastovi listi so strupeni za pse in lahko povzročijo zaporo črevesja. Tudi voda, v kateri plavajo hrastovi listi, je zelo strupena za pse. Poskrbite, da vaši pasji prijatelji ostanejo čim dlje stran od želoda, in ne dovolite jim, da pijejo iz luž.
- Odpadlo lubje, koščki drevesne skorje, iglice in storži lahko ob zaužitju resno poškodujejo prebavila psov, zato previdnost ni odveč. Ne pustite psom, da bi se igrali s storži in lubjem ter s seboj na sprehod raje vzemite žogico. Ne pozabite tudi, da se psi radi igrajo v kupih odpadlega listja, ker jim je jesensko šelestenje strašno všeč, zato bodite previdni, da se pes ne poškoduje pri igri, kajti v takšnem jesenskem kupu veselja se lahko skrivajo številne nevarnosti.
- Z jesenjo pride tudi sezona gob. Navdušeni gobarji so tega dejstva strašno veseli, za lastnike psov pa to pomeni potrebo po povečani meri previdnosti, saj so gobe za pse zelo strupene in lahko povzročijo bruhanje in drisko, v skrajnih primerih pa odpoved jeter in celo smrt.
- Jesen je tudi sezona, ko se v naravi kače pripravljajo na zimsko spanje, zato lahko v tem času postanejo posebej »zlovoljne«, kar pa povečuje možnost ugrizov, tudi psov, ki so se žal samo znašli na napačnem kraju ob napačnem času. Previdnost na sprehodih je zato odgovornost lastnika. V kolikor pa do kačjega ugriza pride, nikar ne odlašajte in nemudoma poiščite najbližjo veterinarsko pomoč.
- Padec temperature ozračja ima za posledico tudi spremembe rastlinja ter povečane koncentracije cvetnega prahu, ki lahko škodljivo vpliva na počutje psa. Cvetni prah, spore in plesni so le nekateri od številnih alergenov, ki lahko pri psih povzročajo zdravstvene težave, kot so srbečica, pordelost in oteklina, solzenje in kihanje.
- Nenaden padec temperatur je lahko šok, ne samo za človeško, temveč tudi za pasje telo. Prehladi, vnetja dihal, sečil ter ušes in oči pri psih v tem času niso nič nenavadnega. Pasje telo med gibanjem uspešno regulira temperaturo, vendar pa temu ni tako, kadar pes miruje. Zato na sprehodu ostanite v gibanju, ne pustite psu, da bi dalj časa miroval. V kolikor vas ujame dež, se čim prej odpravite proti domu in psa doma temeljito zbršite z brisačo ali osušite s sušilnikom za lase ter ga ne izpostavljajte prepihu in mu ne pustite ležati na mrzlih tleh (npr. na ploščicah).

Tako, seznanjeni ste z vsemi nevarnostmi, ki v tem letnem času pretijo na vašega kosmatinca in čas je, da (varno) uživata v jeseni! Želimo vam veliko prijetnih sprehodov in aktivnosti med pisanim jesenskim listjem.

Maja Kalaš

- več na: <http://www.happy-doggy.si/novice-in-zanimivosti/pasje-novice/3339-na-kaj-je-dobro-biti-pozoren-jeseni.html#sthash.rLU-gjqf6.dpuf>

MALA ŠOLA GENETIKE

Genetski testi

Genetski test je preiskava genetskega zapisa živali (DNK), s katero ugotovimo dedne predispozicije za razvoj specifičnih bolezni, lastnosti (barva kože) in odzivov na terapijo. Za odkrivanje genetskih sprememb na DNK se uporabljajo naj sodobnejše metode s področja molekularne biologije.

Testi nam omogočajo:

- načrtovanje parjenja z namenom izkoreninjenja bolezni
- vzrejo živali z želenimi lastnostmi
- individualno prilagojeno zdravljenje

lesa, se je razvila nova veja genetike, ki se imenuje farmakogenetika. Farmakogenetika raziskuje genetsko osnovo, ki je odgovorna za različni odziv na zdravila med posamezniki. Pri psih je posebej poznan genetski test za okvaro gena MDR1 (občutljivost na Ivermektin). Namreč okvara gena MDR1 je lahko odgovorna za hude nevtrotoksikoze po aplikaciji nekaterih zdravil.

Genetske bolezni pri psih niso ozdravljive, saj se še genska terapija pri psih za namene splošnega zdravljenja ne uporablja. Genska terapija je postopek zdravljenja, kjer v telo vnesemo neokvarjeni gen (terapevtski gen) z namenom, da nadomesti okvarjeni oz. manjkajoči gen. S pomočjo genske terapije tako dosežemo, da mutacija oz. okvara gena več ne more povzročati genetske bolezni. Prav zaradi neozdravljivosti genetskih bolezni je zelo pomembno, da se poslužujemo uporabe genetskih testov. Na podlagi rezultatov, pridobljenih z genetskim testom, lahko pri nekaterih boleznih bolj učinkovito lajšamo simptome bolezni ali pa se hujšim oblikam take bolezni izognemo. Rezultati genetskega testa so med drugim pomemben dejavnik, ki vpliva na izbiro partnerjev pri razmnoževanju, saj se s pravilnim parjenjem lahko izognemo velikemu številu genetskih bolezni.

Kaj so genetske bolezni?

Genetske bolezni so posledica ene ali več sprememb (mutacij) na DNK. Lahko so monogenske, kjer so mutacije prisotne v enem genu, ali poligenske, pri katerih so vpletene mutacije več genov. Lahko je okvarjen tudi celoten kromosom. Mutacije se lahko prenesejo s staršev na potomce ali nastanejo spontano tekom razvoja zarodka (de novo mutacije).

Do danes je pri psih znanih skoraj 800 dednih bolezni in specifičnih dednih lastnosti. Za skoraj polovico dednih bolezni in specifičnih dednih lastnosti je znano, da sledijo enostavnemu načinu dedovanja. Pri psih je večina dednih bolezni z že znano mutacijo, torej monogenih. Zaradi večinoma enostavnih mutacij so takšne genetske okvare najboljše raziskane in posledično dobro opisane. Pogosto odkritju vzročne mutacije sledi razvoj genetskega testa za zaznavo le te. Pri poligenskih boleznih je pogosto število vpletenih genov tako veliko, da je težko opisati točen genetski vzrok bolezni. Zaradi kompleksnosti genetske osnove teh bolezni so le te do danes slabo raziskane in zanje pogosto ni na voljo genetskih testov.

Genetske bolezni lahko prizadenejo vse dele telesa. Najbolj raziskane genetske bolezni so bolezni oči, kože, mišic, srca, ledvic, nevrološke motnje, krvne bolezni, imunske bolezni, hormonske bolezni, metabolne bolezni in bolezni skeleta. Od vseh zgoraj naštetih skupin genetskih bolezni pa so pri psih najbolj raziskane genetske bolezni oči, saj so mutacije, ki povzročajo okvare vida pri psih, relativno pogoste. Vid je ena od osnovnih telesnih funkcij, ki psu omogoča normalno kvaliteto življenja, zato se je potreba po raziskovanju genetske osnove očesnih bolezni zelo povečala. Do danes je znanih že več deset mutacij, odgovornih za razvoj očesnih bolezni. Vendar pa so zaradi genetske raznolikosti pasem nekatere opisane mutacije prisotne le pri nekaterih pasmah psov. Prav zato je lahko za razvoj iste specifične očesne bolezni pri nekaterih pasmah psov odgovorna ena mutacija, pri drugih pasmah pa druga mutacija. Do danes je tako opisanih več mutacij pri različnih pasmah psov, ki povzročajo isto očesno bolezen. Zato moramo biti pri izbiri genetskega testa še posebej previdni, da z genetskim testom zaznavamo mutacijo, ki se pojavlja pri izbrani pasmi.

Poleg preučevanja genetskih bolezni, povezanih z delovanjem te-

Kaj je DNK profil?

Izdelava DNK profila pomeni analizo univerzalnih področij DNK (mikrosatelitov), za katere so značilne variacije v dolžini. Zaradi razlik v dolžini se pri vsakem posamezniku pojavljajo različna stanja oziroma aleli. Posameznik ima na vsaki mikrosatelitni regiji dva alela, ki sta lahko enake ali različne dolžine. Z analizo zadostnega števila mikrosatelitnih področij lahko izdelamo DNK profil, imenovan tudi molekularni prstni odtis, ki je specifičen za vsakega posameznika. DNK profil nam služi za identifikacijo živali (izguba, kraja, napaka na mikročipu), analizo sorodstvenih vezi (določanje starševstva), načrtovanje parjenja (izbira optimalnih parov, inseminacije...) in za izključitev prisotnosti genetskih bolezni po starših («clear by parentage»).

Vir: <https://www.eurovetgene.com>

Drugo mnenje šteje

Z nekaterimi od vas je naša družina dobre in slabe izkušnje z zdravljenjem naše Tally delila že v živo, tokrat pa jih delimo še v pisni obliki. Z našo zgodbo želimo poudariti, kako pomembna in hkrati usodna je lahko izbira veterinarja ter da ni nikdar prepozno za iskanje rešitev.

Med česanjem Tally smo lani spomladi na njenem spodnjem delu trebuha opazili rdečo bulico velikosti 5 mm. Po pregledu pri lokalnem veterinarju so nas napotili na Kliniko za male živali, ki deluje v okviru Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani. Na pregledu so ugotovili, da bi bilo bulico najbolje odstraniti zaradi suma na rakasto tvorbo. Pred operacijo so ji odvzeli kri in urin. Na podlagi slabih izvidov tako za kri kot urin so ji prestavili operacijo in predpisali antibiotike za odpravo vnetja mehurja. Po 10 dnevih je bila sprejeta na hidracijo na kliniki, saj so na kliniki priporočili, da pred operacijo opravi dvodnevno hidracijo. Vendar tudi po tem postopku izvidi krvi in urina niso bili ustrezni za izvedbo operacije. To je bil že tretji poskus za izvedbo operacije v roku treh tednov. Zaradi visoke stopnje kreatinina je ponovno dobila antibiotike za 10 dni. Vmes je Tally počasi izgubljala apetit in posledično telesno težo.

Po preteku jemanja druge doze antibiotikov se izvidi niso izboljšali, zato so jo testirali za avtoimune bolezni. Testi so bili negativni. Diagnoza ni bila podana oziroma je bila izražena domneva, da gre še vedno za neko obliko avtoimune bolezni, ki pa je ni moč ugotoviti s testi. Predpisali so ji jemanje Medrola 32 mg (2 tableti na dan).

Tally je bila do tega dne že zelo izčrpana. Veliko je počivala, ni jedla, niti pila. Bali smo se najhujšega. Po nasvetu naše Mojce ji tega zdravila nismo dali, saj ji v takem stanju ne bi pomagalo, ampak kvečjemu škodovalo. Mojca nam je priporočila pregled pri drugem veterinarju in naslednje jutro smo jo takoj peljali v ambulanto Veterinarskega inženiringa Nabergoj v Moravskih Toplicah. Predložili smo kopije že obstoječih izvidov s klinike, na podlagi katerih so takoj predlagali hitri krvni test za klopne bolezni. Ta je pokazal sum na borelijo in anaplazmozo. Hkrati smo kri takoj poslali na test še v Idexx laboratorij. Še isti dan je dobila prvo injekcijo močnih antibiotikov in dodatne antibiotike za en mesec. Kmalu smo prejeli uradni izvid, ki je potrdil borelijo. Njeno življenje je viselo na nitki in imela je srečo, da je prva injekcija učinkovala. Sledil je teden velike negotovosti za njeno preživetje. Po enem tednu je prejela še drugo injekcijo močnih antibiotikov in na podlagi bioresonančne analize pripravljeno homeopatsko zdravilo.

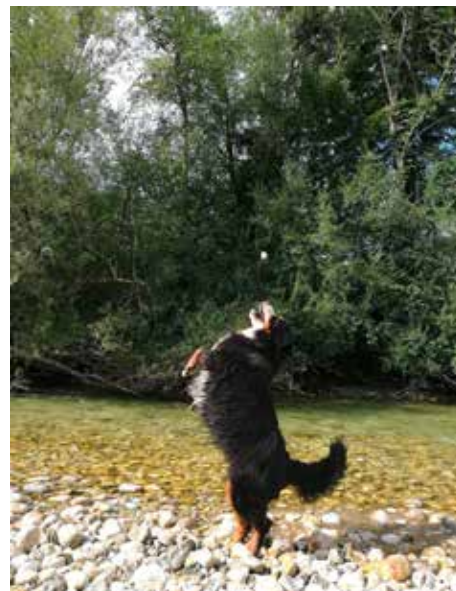
Nato smo čakali, jo negovali, ljubkovali. Na naše veliko olajšanje se je Tally zdravstveno stanje v enem mesecu izboljšalo. Naknadno so ji uspešno izrezali bulico. Za posegom je ostala vidna le 3 cm dolga tanka črta, medtem ko so prvotno na Kliniki za male živali v Ljubljani namevali opraviti enak poseg v premeru 6 cm.

S Tally smo preživeli lepo poletje in jesen. Septembra smo jo odpeljali na kontrolo v ambulanto Veterinarskega inženiringa Nabergoj in izvidi so bili glede na diagnozo in potek zdravljenja obetavni. Na podlagi bioresonančne analize so ji ponovno pripravili homeopatsko zdravilo. Žal smo decembra opazili, da je Tally spet manj ješča in izgublja telesno težo. Januarski izvidi so pokazali, da ji odpovedujejo ledvice. Tokrat zanjo ni bilo rešitve. Po enem mesecu smo se februarja letos od Tally poslovili za vedno.

Žalostni ugotavljamo, da smo kljub svoji zavzetosti pri reševanju Tallynih težav s pregledi na omenjeni kliniki v Ljubljani izgubili veliko dragocenega časa za njeno zdravljenje. Ne moremo se otresti občutka, da bi bila Tally še danes med nami, če bi borelijo odkrili en mesec prej. Ostaja bolečina, da smo zaupali krovni državni ustanovi za pomoč živalim, a ostali brez prave diagnoze in zdravljenja. Zavedamo se, kako dragoceno je lahko drugo mnenje in da z njim ne gre odlašati.

Globoko hvaležni ostajamo Mojci za napotitev po drugo mnenje v prave roke, kar je Tally omogočilo dodatnih osem mesecev življenja. Za srčno ekipo Veterinarskega inženiringa Nabergoj smo brez besed in na tem mestu dodajamo ponovno en velik poklon in HVALA iz dna duše.

Bojan in Mateja

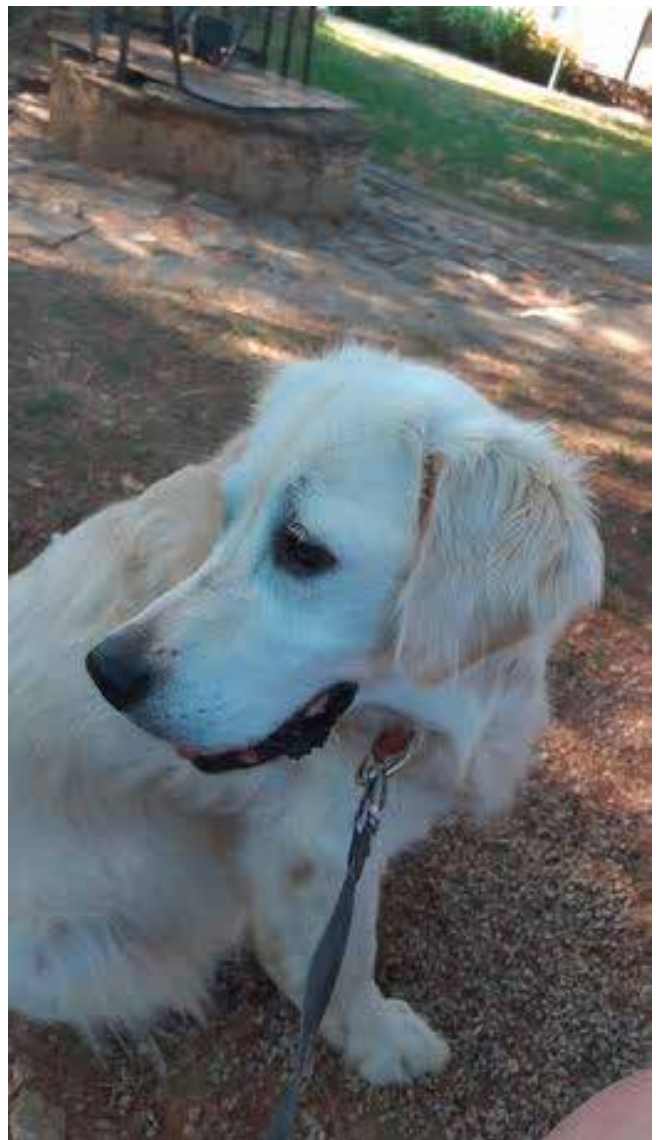

Ankaran vabi tudi bernije

Jesenski oddih smo letos ob pomoči Zdravka P. preživeli v zeleni mediteranski oazi ob morju. Ankaran ponuja obilico priložnosti za sprehode s štirinožnimi prijatelji. Z našo Belo smo bili povsod lepo sprejeti. Adria Ankaran ima poleg zunanjega bazena z morsko vodo tudi svojo pasjo plažo.

Pet noči smo preživeli z Belo v vili Adriatic z balkonom s pogledom na morje. Ujeli smo vseh 5 dni v pravem indijanskem poletju v mesecu septembru. Toplo morje, prijetno topli dnevi in hladnejše noči so poskrbeli, da je bilo počutje naslednji dan odlično. Kar smo pogrešali, so bila naša druženja v družbi s kosmatinci.

Jesenski tri ali štiri dnevni termin za leto 2021 v Ankaranu bi bila čudovita prilika (po že upamo končanem korona virusu) za naš skupinski shod. Iz Ljubljane smo v dobri uri po avtocesti že na lokaciji našega druženja. Postanek za jutranjo kavico in zborna mesto ostane tradicionalno na počivališču Lom. Z vašimi idejami bi lahko lepo popestrili naša potepanja po bližnji okolici.

Predel Ankarana, kjer je sedaj avto kamp in počitniško naselje, ima bogato zgodovino. Osrednji hotelski objekt je bil nekoč Benediktinski samostan in je izredni kulturni spomenik, ki je bil v teku stoletji večkrat obnovljen. V prvi polovici 17. stoletja je samostan dobil približno tak videz kot sedaj. V času ilirskih provinc je samostan postal vojaška bolnišnica. Benediktinci imajo velike zasluge za uspešen razvoj vinogradov in rast oljk. V 16. stoletju so bila iz te dežele izvožena vina kot »kristusove solze«. V velikih kamnitih posodah, ki jih vidimo po vrtovih, so Benediktinci hranili oljčno olje.

Več informacij lahko najdete na www.adria-ankaran.si

PRELEPA JE NAŠA SLOVENIJA, SPOZNAJMO JO!!!

Slavko LOŽAR

BERNI MORA V ŠOLO – KAKO IZBRATI PRAVO?

Letos sem na lastni koži in kožuho moje nove pasje prijateljice izkusila, kako se lahko hitro zgodi, da lastnik psa izbere napačno pasjo šolo. Premalo kritični, premalo seznanjeni z osnovami pasje vzgoje in šolanja, nezavedajoči se posledic, kaj lahko napačno šolanje prinese... pa je nesreča tu. Z Jenny sva jo hitro odkurili drugam in pasje sošolce pustili v blaženi nevednosti, pri zategovanju zatezne ovrtnice in silnih potegih povodca.

Kinologija se – kot večina drugih ved – strašno hitro razvija in inštruktorji, ki so zadnje kinološko knjigo prebrali pred 40 in več leti, niso prava izbira. V ospredje stopajo mladi, predani, izobraženi ljudje, ki se učijo od najboljših na svetu in jih najdemo tudi v naši državi. Za lastnike brez znanja in izkušenj pa tudi vsem, ki so obiskovali kinološke tečaje pred več leti, svetujem izbiro dobre male šole.

Kako jo izbrati?

- Povprašajte znance in prijatelje, lastnike pasme psov, kot je vaša, kje so šolali svojega psa in kakšne izkušnje imajo. Prvi nasvet o šoli pa boste seveda dobili pri (dobrem) vzreditelju vašega mladička.
- Če vam inštruktor na prvi učni uri temeljito ne prisluhne, vas ne opazuje in ne izpraša o značaju vašega psa ter o težavah, ki jih doživljate vsak dan doma, vam svetujem, da tam šolanje opustite. Ne le vsaka pasma, vsak kuža je skupek sebi lastnih značilnosti, prirojenih in pridobljenih značajskih potez, poznavanje le-teh pa je za uspešno šolanje še kako pomembno.
- Vsako grobo ravnanje z vašim psom, ki ga zahteva od vas vaš inštruktor, ima lahko nepredvidljive posledice; najmanj - imeli boste velike težave z vajo »sem«, z odpoklicem torej, ki je črka A v abecedi pasje vzgoje. Ne spuščajte se na raven prepričevanja po metodah gostilniškega pretepa, ampak uporabite jezik »najpametnejšega psa«, svoj dar opazovanja, svojo glavo in predvsem srce. Kuža mora rad in z veseljem prihajati k vam.
- Če vas pes nikakor ne uboga, če se izkaže, da je neverjetno »zabit«, neposlušen in neuporaben za šolanje, si temeljito izprašajte vest: je moj pes zdrav, se dobro počuti, je morda pred poukom pojedel svoje celodnevni obrok in misli le še na dremanje v senci. In še najpomembnejše vprašanje: govoriga isti jezik? Velikokrat se namreč izkaže, da niti inštruktor niti lastnik psa ne obvladata psu razumljive komunikacije, zato v tujini vedno bolj uporabljajo vidne znake in opuščajo govorne.
- Vsako vajo, ko jo izvede vaš motivirani kuža z veseljem do dela, boste uspešneje utrjevali in znanje uporabljali v vsakdanjem življenju v primerjavi s tisto, ki jo naredi iz strahu pred neprijetnimi posledicami. Če vam inštruktor svetuje, da psa vlečete za seboj s povodcem, namesto da ga povabite in dvignete njegovo razpoloženje, je nekaj hudo narobe.
- Pred vpisom povprašajte »diplomante« vaše izbrane šole po njihovih izkušnjah.

Če svojemu inštruktorju ne zaupate popolnoma, zamenjajte inštruktorja ali šolo. V času šolanja (pa tudi po zaključku, če je inštruktor res pravi) se morate spojiti v dobro uigran team, predvsem pa sproti urejati morebitna nesoglasja in odgovore na vaša vprašanja.

- Neobhodno potrebna oprema za šolanje prav gotovo ni več ovrtnica na zateg, še več, nekateri strokovnjaki jo celo odsvetujejo, saj so bile v raziskavah ugotovljene mikropoškodbe hrbtenice, predvsem ledvene, kot posledica sunkovitih potegov s povodcem. Vztrajajte pri uporabi sodobnih in psom prijaznih pripomočkov ter oprsnice.
- Eden boljših učiteljev je narava. Vstopite, opazujte in se učite! Ste že videli kdaj pasjo mamo, da bi za uveljavitev svoje volje uporabila bodečo ovrtnico ali celo električni sunek?
- Mnogi lastniki psov so sprva razočarani nad poukom v mali šoli, kjer inštruktor večji del ure predava lastnikom, kužki pa se dolgočasijo na povodcu ali radovedno ovohavajo sošolce. Zavedati se je treba, da je prvi pouk namenjen prav lastnikom in »sokrdelnikom«, ki naj napotke nato koristno uporabljajo tudi doma, ne le na vežbališču. Izkušnje kažejo, da je uspeh vzgoje izreden, če se male šole udeležijo vsi družinski člani.
- In nenazadnje: nikjer in nikdar ne prepustite svojega psa tujim rokam, ki bi mu - celo v vaši prisotnosti - prizadejale bolečino in strah. Vi ste pasji vodja krdela, od vas pričakuje varnost in zaščito. Če mu je v kritičnem trenutku ne nudite, izgubljata oba: vaš kuža notranjo trdnost s slabimi izkušnjami, vi pa svoj ugled najvišjega na lestvici.

Vsak lastnik mladega kužka si želi lepo vzgojenega in prijaznega psa. Zavedati se je treba, da je za dosego tega cilja potrebno veliko potrpežljivega trdega dela, ki pa se brez dvoma obrestuje. Vse, kar leto in pol vlagamo v našega doraščajočega bernija (ki dozori zelo pozno, približno pri dveh letih!), bomo želi v naslednjih desetih letih mirnega sožitja. Če kuža preživi večino časa v pesjaku, od njega pač ne morete pričakovati niti zahtevati, da se bo znal obnašati v stanovanju, v družbi otrok in odraslih, da bo poznal skrivnosti sporazumevanja z drugimi živalmi. Leto dni star kuža je tako rekoč še prvošolec, zato ne zahtevajte od njega diplomo »pasje univerze«, pač pa se naučite z njim komunicirati v njemu razumljivem jeziku, uporabljajte vedno enake izraze in povelja.

Mladič zna ležati in sedeti od rojstva, zato vam ga tega ni potrebno učiti; (ob pogledu na lastnike, ki obupano tiščijo pasje zadke ob tla, me zaboli srce!) sami se morate naučiti primerne načina, kako mu brez prisile dopovedati, kdaj naj sede oziroma leže!

Mojca Sajovic

ŠEST PRAVIL ZA PRAVILNO VZGOJO MLADEGA PSA

1. BREZ PRISILE

Čustveno in psihološko so mladiči zelo občutljivi. Hitro se učijo, prav tako pa se tudi hitro prestrašijo, kar zavira učenje. Mladiči ne prenesejo psihičnega pritiska, še posebno pa ne fizičnega. Motivacija, potrjevanje pravilnega vedenja in nagrada vodijo v uspeh.

2. PREPROSTO

Mladiči se učijo postopno. Če jih prisilimo v nekaj, česar jih še nismo pravilno naučili, bodo izgubili zaupanje in se uprli. Kadar posamezne vaje ali veččine razdelimo v več segmentov in jih povežemo šele takrat, ko bo pes vsak del resnično osvojil, bo pokazal večje zanimanje in željo po učenju, tako bomo lahko hitro začeli z zahtevnejšimi vajami.

3. KRATKO

Mladiči niso sposobni dolgotrajne pozornosti. Ker pa učenje napreduje samo takrat, ko pozornost posvečajo vodniku, morajo biti vaje kratke. Mladičev ne smemo psihično utruditi z dolgimi vajami, pa čeprav so fizično še zelo aktivni.

4. GRADITE ZAUPANJE

Kadar ste z mladiči, bodite sproščeni, nasmejani, ton glasu naj bo prijeten, pomirjajoč, veliko se igrajte z njimi in jih hvalite. Mladiči morajo začutiti, da so koristni individuumi v krdelu. V družbi z vami naj ne doživijo slabih izkušenj.

5. GIBI IN BESEDE

Ne pričakujte, da vam bodo mladiči brali misli in izpolnjevali vaše tihe želje. Najhitrejši način za učenje ukazov je povezava besede z ustreznim, stalno enakim gibom telesa.

6. HITITE POČASI

Rezultatov ne bo preko noči. Mladiči se sicer hitro učijo, kar marsikoga zavede, vendar lahko osvajanje vaj grafično prikazemo z dvigajočo in spuščajočo se krivuljo. Prvi dan bo mladič takoj ponovil vse, kar smo ga učili prejšnji dan, in prepričani bomo, da smo ga že vsega naučili. Čez dva dni pa bomo razočarani, saj se na naše besede sploh ne bo odzval. Zaradi tega ne prehitujte z vajami in počakajte tako dolgo, da bo vsak del vaje resnično utrjen. To pa lahko traja več tednov.

VZGOJA BREZ GROBOSTI

Pri vzgoji in šolanju psov predstavlja Pavlov pogojni refleks ključ do uspeha. Njegovo pravilo deluje pri pozitivnih (mehkih) metodah učenja. Memoriranje in spominski priključ prijetnih izkušenj zvišujeta željo po sodelovanju, vplivata na hitrost učenja in dolgotrajen učinek naučenega. Klasične ali tradicionalne metode šolanja vključujejo strah, kazni in bolečino; spominski priključ negativnih izkušenj lahko naredi psa še bolj prestrašenega in/ali še bolj agresivnega, odvisno od nivoja želje po prevladi in nagona preživetja. Na žalost klasične oziroma prisilne metode v Sloveniji še vedno dominirajo in jih nekateri inštruktorji psičarjem vsiljujejo kljub množici novih, pozitivnih in humanih metod. Z vsiljevanjem in napačno razlago psihologije šolanja zavajajo množice laičnih psičarjev in s tem prisilno privzgapajo grobost tudi ljudem, ki brez obiskovanja takih tečajev psu nikoli ne bi prizadeli bolečine. Vsaka vzgoja in šolanje s fizično prisilo temelji na strahu in zlomu svobodne volje. Z direktnim napadom na nagon preživetja fizične metode dajejo hitre rezultate, ki pa so pri posameznem psu odvisni od samozavesti, želje po prevladi, nivoja nagona preživetja in tolerance bolečine. Zaradi tega je treba kvaliteto

in kvantiteto bolečine prilagajati posameznemu psu. Ker pri takem načinu utrjujemo občutek za bolečino in zvišujemo prag odziva, moramo jakost bolečine stopnjevati, če želimo ohranjati pravilno vedenje. Če negativne motivacije ni, pes opusti z naše strani zeleno vedenje. Zaradi tega je pri tako šolanem psu vedno potrebno ohranjati določen nivo bolečinske prisile. Šibka oblika fizične prisile ima le začasen učinek. Močnejši pes v dobri fizični kondiciji potrebuje v daljšem času veliko bolečih stimulacij, pri mehkejših značajih pa bo tudi šibkejša fizična prisila dala zelene rezultate. Zelo redke so izjeme, pri katerih negativne motivacije ni potrebno večkrat ponoviti. Mnogi psi niso fizično tako močni, da bi prenesli ponavljajoče se kazni in bolečino. Na določeni točki dosežemo psihičen in fizičen limit in pes se zlomi. Povod za psihični zlom so lahko različne okoliščine, ki niti niso povezane s šolanjem. Takega psa takoj označijo za trmastega ali celo neumnega. Edini primeren izraz pa bi bil nedolžna žrtev nehumanih in nevarnih metod šolanja, ki jih vsiljujejo ljudje s sicer dolgoletnim stažem, vendar z zelo pomanjkljivim in zastarelim znanjem.

Negativne motivacije obremenijo psa z negativnim stresom. Vpiti, kričanje, groba fizična prisila pri psu takoj sprožijo negativni psihični učinek. Strokovnjaki so to že dokazali s številnimi poligrafskimi testi.

Ne razumem, zakaj v mnogih kinoloških sredinah še vedno priporočajo in izvajajo zastarele metode z negativno motivacijo. Sklepam lahko, da zato, ker jih je pred leti nekdo tako naučil, svojega znanja pa nočejo ali ga niso sposobni nadgraditi. Poleg tega stare metode prinašajo hitre rezultate in ne zahtevajo velikega znanja pasje psihologije.

Z osveščanjem lastnikov psov si bom prizadeval, da bodo take škodljive metode izginile s slovenskih pasjih vadbišč. Kako pa lastnik spozna, kje jih kljub obljubam o humanih metodah še uporabljajo? Oglejte si tečaje šolanja psov in če opazite naslednje stvari, je bolje, da psa vzgajate in šolate sami doma. Naredili boste manj škode.

Pokazatelji zastarelih metod so:

- kovinske ovratnice na zateg
 - načrtno izvedeni potegi s povodcem
 - vpiti na pse
 - fizično prisiljevanje v določen položaj
 - »navijanje« ušes ali repa
 - klofute in brce
 - dviganje prednjega dela psa z zategnjeno ovratnico ali obešanje
 - »zabijanje« psa v tla
- in še mnogo podobnih cvetk.

Za zagovor mehkih modernih metod vzgoje in šolanja imam še veliko argumentov. Upam, da se boste slovenski lastniki psov, ki kot laiki pridete na tečaj šolanja, uprli zastarelim načinom učenja in od vodje tečaja zahtevali učenje brez grobosti. To je vaša pravica, predvsem pa pravica vaših psov.

Martin Simončič

Najnovejša dognanja na področju sterilizacije in kastracije psov

Julija 2020 je bila objavljena nova študija veterinarske fakultete univerze v Davisu, ZDA, ki je 15 let spremljala razvoj različnih obolenj pod vplivom sterilizacije in kastracije psov za 35 pasem. Do sedaj so bile študije opravljene le na zlatih prinašalcih, labradorcih in nemških ovčarjih, nova študija pa obsega večje število psov in seveda tudi pasem.

Sterilizacija in kastracija psov v prvem letu je postala rutina tako v ZDA kot v Evropi, ampak nova dognanja pri nekaterih pasmah kažejo na povezavo sterilizacije/kastracije na povečan razvoj sklepnih obolenj in nekaterih tumorjev. Sklepna obolenja obsegajo kolčno displazijo, pretrgane križne kolenske vezi in komolčno displazijo. Pri tumorjih je govora o limfomu, mastocitomu, hemangiosarkomu in osteosarkomu. Prejšnja študija je pokazala, da je sterilizacija/kastracija pred prvim letom starosti pri zlatih prinašalcih, labradorcih in nemških ovčarjih v primerjavi z intaktnimi živalmi možnost za sklepna obolenja povečala za 2 do 4 krat, sploh pri psih, kjer je bil poseg opravljen pred šestim mesecem starosti. Prav tako se je za 2 do 4 krat povežala možnost za razvoj tumorjev pri prezgodaj steriliziranih samicah zlatega prinašalca. Nova študija je podobna dognanja prenesla na veliko večji nabor pasem, kar veterinarjem in lastnikom olajša odločitve za določitev pravega časa posega.

Prikažimo primer bernskega planšarja – v študijo je bilo vključenih 59 intaktnih samcev, 74 kastriranih samcev, 37 intaktnih samic in 65 steriliziranih samic, skupno 235 predstavnikov pasme. Odstotek intaktnih samcev z vsaj eno prej opisano ortopedsko težavo je bil 4%, intaktnih samic 11%. Kastriranje samcev pred drugim letom starosti je bilo povezano z občutnim dvigom odstotka ortopedskih težav na 23-24% (6 krat več kot pri nekastriranih). Sterilizacija psičk pred 6 mesecem je povežala tveganje za ortopedske težave za 3 krat. Pojavnost enega ali več tumorjev je bila pri intaktni populaciji 9 % za oba spola. Pri kastriranih samcih se ta številka ni spremenila, pri steriliziranih samicah pred 6 mesecem pa se je pojavnost tumorjev

povišala za 2 krat.

Glede na rezultate so splošna priporočila študije, da se samce te pasme kastrira po drugem letu starosti, pri samicah pa priporočajo, da se lastniki odločijo za primerno starost s svojim veterinarjem (vendar vsekakor ne prehitro).

Najpomembnejša ugotovitev nove študije je, da obstajajo velike razlike med pasmami – in v nekaterih primerih tudi med spoloma iste pasme – v smislu tveganja pojavnosti ortopedskih težav in novotvorb. Na primer, pri bostonskem terierju pri samicah, steriliziranih v starosti 6 mesecev, ni bilo povečanega števila pojavnosti novotvorb ali več ortopedskih težav, pri samcih iste pasme pa je kastracija pred prvim letom pokazala občutno povišanje tveganja za pojav tumorjev, nasprotno pri kokeršpanijelih, kjer pri samcih ni bilo povišanja tveganja za nobene bolezni, pri samicah, steriliziranih pred drugim letom, pa se je stopnja za nastanek novotvorb močno povežala. Študija je pri psih manjših pasem splošno ugotovila, da v večini primerov starost, ko je bil poseg opravljen, ni imela vpliva na pojav opazovanih težav, razen pri bostonskih terierjih in shih-tzujih, kjer je s prehitro opravljenim posegom pojavnost novotvorb močno narasla. Za večino večjih pasem pa so ugotovili občutno povišanje ortopedskih težav pri prehitro opravljenem posegu.

Do sedaj je bil glavni vzrok za zgodnjo sterilizacijo samic preprečevanje nastanka nekaterih tumorjev (mastocitom, adenokarcinom), vendar je ta študija ugotovila, da se odstotki pri preučevanih pasmah tudi pri sterilizaciji ob primerni starosti dvignejo le za odstotek, kar ne opraviči prezgodnjega posega glede na pogostost pojavljanja drugih tumorjev in ortopedskih težav, katerih pogostost se ob prehitro opravljenih posegih močno poveži. Študija prav tako omenja, da se lastniki odločajo za zgodnjo kastracijo zaradi preprečevanja agresije pri samcih, vendar takšno obnašanje in vpliv hormonov prepreči tudi kastracija ob primerni starosti.

VETERINARSKI INŽENIRING D.O.O.
 Dolga ulica 30, Moravske Toplice
Poskrbite za svoje živali!

☎ **02/548 12 30** 📞 **041 649 896**

🌐 **www.veterina-nabergoj.com**

🐾 **24 URNO DEŽURSTVO ZA MALE IN VELIKE ŽIVALI**
PON-PET 08:00 - 19:00 | SOB 08:00 - 12:00 | NED 17:00 - 18:00

Za pomoč pri odločitvah za primerno starost ob posegu so avtorji študije pripravili tabelo glede na pasmo in spol psa, vendar pa se vedno o takšnih odločitvah pogovorite z veterinarjem, ki mu zaupate, saj tudi on najboljše pozna vašo žival in njene morebitne zdravstvene težave, ki bi lahko vplivale na odločitev – pri psih težave s prostato, vnetja mod, nadmodka, pri psičkah pojavnost navidezne brejosti, mastitiso, vnetij maternic, cist na jajčnikih in drugo.

Povzeto po: Assisting Decision-Making on Age of Neutering for 35 Breeds of Dogs: Associated Joint Disorders, Cancers, and Urinary Incontinence, *Front. Vet. Sci.*, 07 July 2020

Mima Nabergoj, dr.vet.med.

Priporočila avtorjev študije za bernske planšarske pse:

- Samci: kastracija po 23. mesecu
- Samice: sterilizacija ne zvišuje tveganja za bolezn

Suggested guidelines for age of neutering: 35 breeds

	Males					Females				
	Leave intact	Choice	Beyond 6 months	Beyond 11 months	Beyond 23 months	Leave intact	Choice	Beyond 6 months	Beyond 11 months	Beyond 23 months
Australian Cattle Dog		✓						✓		
Australian Shepherd		✓					✓			
Beagle				✓			✓			
Bernese Mt. Dog					✓		✓			
Border Collie				✓					✓	
Boston Terrier				✓			✓			
Boxer					✓					✓
Bulldog		✓					✓			
Cavalier King Charles Spaniel		✓					✓			
Chihuahua		✓					✓			
Cocker Spaniel			✓							✓
Collie		✓							✓	
Corgi			✓				✓			
Dachshund		✓					✓			
Doberman Pinscher	✓									✓
English Springer Spaniel		✓							✓	
German Shepherd					✓					✓
Golden Retriever				✓		✓				
Great Dane		✓					✓			
Irish Wolfhound					✓		✓			
Jack Russell Terrier		✓					✓			
Labrador Retriever			✓						✓	
Maltese		✓					✓			
Miniature Schnauzer		✓					✓			
Pomeranian		✓					✓			
Poodle (Toy)		✓					✓			
Poodle (Miniature)				✓			✓			
Poodle (Standard)					✓		✓			
Pug		✓					✓			
Rottweiler				✓				✓		
Saint Bernard		✓						✓		
Shetland Sheepdog		✓								✓
Shih Tzu		✓								✓
West Highland White Terrier		✓					✓			
Yorkshire Terrier		✓					✓			

Summary of spaying and neutering guidelines based on findings regarding increased risk of joint disorders and cancers. The term "choice" means there was no increased risk for any age.

Skrb za starejšega psa

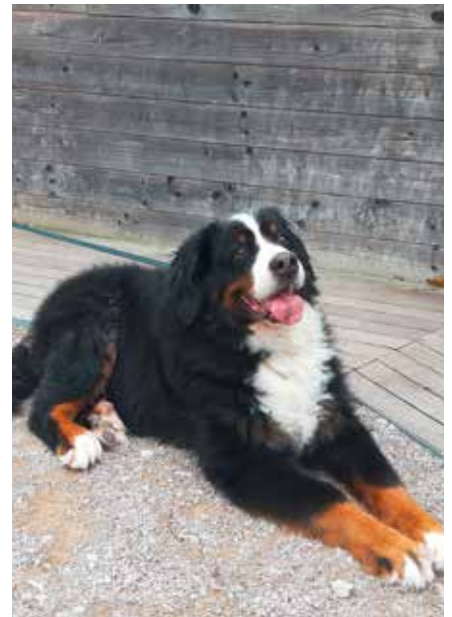
Če imate tako kot jaz srečo, da je vaš pes tudi v svojih poznih letih še vedno z vami, vam bo spodaj zapisano zagotovo prišlo prav. Ker svojega psa spremljamo celo njegovo življenje, njegove navade z leti zelo dobro spoznamo. Tam nekje po drugem letu njegove starosti pa do časa, ko pes postane veteran, pes in skrbnik običajno delujeta kot dobro uglasen par. Skrbnik dobro ve, kaj pes potrebuje, kako se odziva, kaj lahko od njega pričakuje, in obratno. To harmonično obdobje traja vsaj kakšnih osem let. Potem pa vaju doleti pasja starost ... Če ste jo doživeli ali vsaj prebrali knjigo 'Modrost starih psov', veste, o čem govorim. Naša Vita bo čez nekaj tednov stara 12 let in naša pričakovanja od nje so se hočeš nočeš precej spremenila. Zdaj je čas, ko se ji precej bolj prilagajamo, ko več popuščamo, ko je stanovanjska oprema prilagojena temu, da lažje vstaja in hodi, ko ima več pravic pri izbiri hrane, smeri in dolžini sprehoda ... skratka, ko mi ubogamo njo in ne ona nas. Konec koncev si to zasluži.

Na spletni strani <http://www.dogbrochures.com/> so objavili nekaj kratkih namigov za kakovostnejšo pasjo starost, ki jih želim deliti tudi z vami. Nekega dne vam bodo zagotovo koristili.

Najprej pa pogledajmo, za kaj sploh gre. Staranje je naraven proces, skozi katerega gredo vsa živa bitja. Po določenem času se organi (oči, srce, možgani, pljuča, mehur itd.) postarajo in postanejo manj aktivni. Tega se moramo zavedati, da bomo tudi pri svojem psu lahko prepoznali znake tega procesa. In kdaj se ti znaki prvič pojavijo? Pri psih velikih pasem že po 6. letu starosti! Najpogostejše tegobe in bolezni so bolečine v sklepih (pes se težje premika in ne zmore več dolgih sprehodov), težave s srcem (pes je bolj zadihán, utrujen, pokašljeje), odpoved ledvic (ledvice ne opravljajo svoje osnovne naloge, tj. čiščenje krvi), zobni kamen (slab zadah iz gobca, vnetje in krvavenje dlesni, zobobol), siva mrena (oko je bolj motno, poslabša se vid, pes celo oslepi), zaprtje, bolezní sečil in rodil, kap, odpoved jeter, rak ... Spremembe pa opazimo tudi na vedenjskem področju: senilnost, stres, anksioznost, izguba spomina, inkontinenca, depresija, žalost, pes je manj strpen in manj potrpežljiv ali pa znerviran, ko naleti na kaj novega.

Kako lahko pomagamo?

1. Prehrana: kakovostna, letom primerna prehrana, da preprečimo debelost, sladkorno bolezen, odpoved ledvic ali jeter ... Dnevni obrok razdelimo na dva ali tri manjše obroke, da ne preobremenimo želodca. Posodi za hrano in vodo naj bosta nekoliko dvignjeni: to bo psu hranjenje in pitje precej olajšalo, saj razbremeni glavo, vrat in tace, še posebej če ga muči artritis.
2. Redno gibanje: pes naj ostane v dobri telesni in psihični kondiciji, priporočamo več krajših sprehodov po ravnem na dan. Na sprehodih bo vzdrževal moč v mišicah in kosteh ter dobil potreben kisik za svoje organe in predvsem možgane. Hitrost hoje naj bo prilagojena psu, torej umirjen in počasen korak. Ne oddaljuje se preveč od njega, raje počakajte, da povoha, kar ga zanima, ustavite se kjer in kadar želi.
3. Redno krtačenje: redno ga negujte in krtačite, da zadíha tudi njegova koža, zlasti na mestih, ki jih več ne doseže. Krtačenje deluje kot rahla masaža, povzroča ugodje in stimulira krvni obtok. Ne pozabite na krajšanje krempljev, saj si jih zaradi zmanjšane aktivnosti sam ne obrusi dovolj.
4. Pregledovanje: večkrat ga pregledjte in pretipajte, da opazite spremembe na koži ali pod njo (vnetja, bulice, ureznine, klopi ...). Opazujte, kako se giba, kako vstaja, kako se uleže. Predvsem vstajanje zna biti težavno. Poskrbite, da mu ne bo drselo in gladke površine po možnosti prekrijte z nedersečimi tepihi. Peljite ga na pregled k veterinarju takoj, ko se vam zazdi, da je vaš pes oslabeled, nato pa redno na eno leto ali šest mesecev. Veterinar vam bo svetoval, kako lajšati bolečine, upočasniti znake staranja, izboljšati vsakodnevno življenje in se spopasti z morebitno boleznijo.
5. Počitek: vedite, da vaš starostnik sedaj potrebuje več počitka in spanja. Pripravite mu udobno in mehko ležišče, po možnosti naj bo nekoliko dvignjeno zaradi lažjega vstajanja.
6. Vožnja z avtomobilom: če se še vedno pogosto vozi z vami, bo tudi v avtomobilu potreboval več prostora, saj se težje obrne. Kletka oziroma prtljažnik naj bosta dovolj velika in visoka, na dno položite mehko podlago. Če ga ne morete dvigniti in mu tako pomagati pri vstopu in izstopu iz avtomobila, si priskrbite rampo, po kateri bo pes lažje vstopal in izstopal. Široka naj bo vsaj 40 cm, nanjo pa ga navadite postopoma.
7. Prisluhnite mu. Bodite na voljo, ko vas potrebuje. Odzovite se, kadar vas zbudi sredi noči, ker mora na potrebo, ker potrebuje malo božanja, da se umiri, ali ker se ne more pobrati ali obrniti. Bodite razumevajoči in ga sprejmite takega, kot je: vaš pes slabše vidi in slabše sliši, odziva se počasneje, ima manj potrpljenja, vse se mu zdi prehitro, zato ga ne silite v družbo preveč energičnih ljudi in živali. Poiščite mu miren kotiček, kamor se lahko umakne, a nikakor ga ne izolirajte.
8. In najpomembneje: ljubezen, ki jo že od nekdaj čutite do svojega psa ... Ta je zagotovo ena glavnih sestavin za dolgo in srečno pasje življenje!

Dolcevíta Bernieshine, 12 let

Nina Bartič

Škrob – skrita nevarnost v pasji hrani

Vsi briketi (pa tudi sicer večina pasje hrane) vsebujejo sestavino, ki je psi zagotovo ne potrebujejo – škrob. A brez škroba hrane v tovarnah preprosto ne morejo izdelati. Sodobna suha hrana za hišne ljubljence je namreč predmet ekstrudiranja. To pomeni, da sestavine zmešajo, jih pretlačijo, dobljeno zmes pa skuhamo na visoki vročini in pod pritiskom, nato pa spustijo skozi matrico, da jo razrežejo na majhne koščke. Ko so taki koščki ponovno izpostavljeni normalnemu pritisku, se razširijo in napihnejo. Tako nastale briquete posušijo v pečici, zapakirajo in pošljejo v trgovine.

Tudi veliko živil za ljudi predelajo na enak način: testenine, žitarice in kosmiče, različne prigrizke, celo kruh. In vsa ta živila imajo nekaj skupnega: visoko vsebnost škroba.

Škrob oz. ogljikovi hidrati so nepogrešljiv del postopka ekstrudiranja, saj škrob, kadar je med postopkom izpostavljen toploti in vlagi, želira, s tem pa posamezne sestavine veže med seboj.

Poleg tega škrob znižuje tudi proizvodne stroške, zato ga proizvajalci z veseljem dodajajo v svoje izdelke. Večina suhe pasje hrane tako vsebuje vsaj 30 % škroba, nekateri briketi celo do 60 %.

Visoka vsebnost škroba v pasji hrani pa je v zadnjem času vse bolj na udaru. In to z razlogom! Poglejmo, zakaj škrob in ogljikovi hidrati psu škodijo.

Po zadnjih podatkih je v zahodnem svetu prekomerno težkih več kot polovica psov in mačk. Debelost je ena najpogostejših težav, s katerimi se soočajo veterinarji. Nekoč je prevladovalo mišljenje, da je za debelost kriva maščoba v hrani, saj vsebuje več kalorij na gram kot beljakovine in ogljikovi hidrati. A ko so na primer ljudje začeli uživati hrano z manj maščobe, so se kljub temu še vedno redili. Glavni krivec za debelost torej niso bile maščobe ... ampak ogljikovi hidrati!

Psi pa škroba oz. ogljikovih hidratov ne potrebujejo. Če bi živeli prosto v naravi, bi se verjetno prehranjevali z drugimi živalmi, oreški, semeni, travami, sadjem in gozdnimi sadeži. Nikoli ne bi posegli po žitaricah, npr. koruzi ali pšenici, saj jih je treba najprej predelati in segreti, preden imajo kakršno koli hranilno vrednost.

Psi za preživetje torej potrebujejo beljakovine in maščobe, nimajo pa nobene potrebe po škrobu. To pomeni, da proizvajalci škroba v pasjo hrano ne dodajajo zato, ker bi ga pes potreboval, ampak zato, da lahko z malo stroški proizvedejo na milijone vreč hrane letno.

Za primerjavo si pogledjmo, koliko škroba je v nepredelanih živilih: sadje v povprečju vsebuje 6 % do 8 % škroba, zelenjava 4 %, meso pa sploh ne vsebuje škroba! Zdaj pa to primerjajte s 30 % ali celo 60 % škroba v suhi pasji hrani ...

Ogljikovi hidrati na splošno so najprimernejši vir hrane za številne škodljive bakterije. Zato se pri psih, ki se prehranjujejo z visoko vsebnostjo ogljikovih hidratov, škodljive bakterije v črevesju množijo precej bolj uspešno od dobrih bakterij. To slabi imunski sistem, obenem pa lahko povzroča t.i. sindrom prepustnega črevesja – motnjo, pri kateri je sluznica tankega črevesja spremenjena do te mere, da preko nje v kri prehajajo tujki (bakterije, neprebavljeni kosi hrane in ostanki presnove). Na molekule, ki tako pobegnejo iz črevesja, odreagira imunski sistem z izdelavo specifičnih protiteles, ki napadajo tudi celice, ki so zgolj podobne vsiljivim tujkom. Na ta način prepustno črevo vodi v celo vrsto avtoimunskih bolezni, torej bolezni, pri katerih imunski sistem napada tudi telesu lastne celice. S tem so lahko povezane bolezni kože, ščitnice, sklepov, srca, oči in možganov, vnetja mehurja, težave z žolčem in želodcem, celo vedenjske težave. Ko se ravnovesje med dobrimi in slabimi bakterijami poruši, so zelo pogoste tudi glivične okužbe. Okužbe s kvasovkami (npr. kandida) so lahko lokalne in se pojavijo le na enem delu telesa, lahko pa so sistemske, kar pomeni, da so se kvasovke naselile v celotnem telesu. Sistemska okužba s kvasovkami pa je marsikdaj napačno diagnosticirana kot alergija.

Če se vaš štirinožni prijatelj bori z alergijo ali diabetesom, je prav možno, da so za to krivi ogljikovi hidrati v njegovi prehrani. Zato, če svojemu psu želite res dobro, dvakrat premislite, s čim ga hranite. Četudi je to pripravljena tovarniška hrana, bodite pozorni, da izberete tisto, kjer je vsebnost škroba čim nižja.

Povzeto po: <https://www.dogsnaturallymagazine.com/hidden-sugars-dogs-food-making-sick/>

PREBRALI SMO ZA VAS:

Knjižica »Slovenski izletnik – Jaz pa pojdem« je dobila nadaljevanje z naslovom »Jaz pa pojdem s psom«, ki vam ga danes predstavljamo. Ker se bodo verjetno tudi v prihodnje naši izleti omejevali na domovino, je knjižica s 36-imi idejami za psom prijazne izlete več kot dobrodošla. Avtor tega aktualnega dela je Žiga Rejc, ki ima tudi veliko drugih zanimivih idej. Za lastnike psov pa je knjižica dragocena, ker so vsi predlogi preizkušeni, varni in dobro opisani. Poleg predlogov za izlete dobite v lično oblikovani knjižici še kupone za popuste v vrednosti več kot 60 EUR (npr. popust za nakup v Mr.Pet za 10%).

Knjigo lahko naročite v spletni trgovini Felix.si po ceni 19,90 EUR.

Revija Kinolog 7/8

Pasja kuga, avtor Tim Šteferl

Pasja kuga, ki ji z drugo besedo rečemo tudi »pasje ošpice«, saj jo povzroča virus iz iste skupine. Na srečo pasjo kugo zaradi visoke precepljenosti domačih psov srečamo redko, vendar kroži med divjimi živalmi. Kuga je nazadnje v naši bližini morila leta 2018 v Furlaniji – Juljski krajini, kjer je bilo kar 46% poginulih lisic okuženih s pasjo kugo, zato je ne gre podcenjevati in redno cepljenje zelo priporočajo. Mladiči morajo prve odmerke prejeti med 6. in 8. tednom, nato na vsaka dva do štiri tedne, zadnji odmerek po dopolnjenem 16. tednu starosti. Ponovno cepljenje se izvede leto dni po zadnjem cepljenju, nato pa vzdrževalni odmerek vsaka tri leta.

Vpliv čustev na zdravje psov, avtorica Urška Grahek, dr. vet. med.

Prispevek vsekakor priporočamo v branje, saj podrobno opisuje vpliv tako pozitivnih kot negativnih čustev na zdravje psov. Bernski planšarski psi so pasma, ki je še posebej podvržena stresu, kar so v Veliki Britaniji že leta nazaj dokazali z meritvami stresnega hormona, zato nam bo članek dr. Grahkove potrdil naše izkušnje in nas opozoril, da je potrebno, če želimo zdravega psa, poskrbeti tudi za njegove čustvene potrebe.

Priprava samice na brejost – Zdravje in kondicija psice, 1. del, avtorica asist. dr. Maja Zakošek Pipan, Klinika za reprodukcijo

Priprava psice je nujna, če želimo povečati možnost uspešne oploditve, izboljšati pogoje za ustrezen potek brejosti, načrtovati porod in povečati možnosti preživetja mladičev. Članek je pregleden in razumljiv ter bo v pomoč tako novincem kot izkušenim vzrediteljem.

Lačen kot pes in mačka

Lačen kot pes in mačka je bralcu prijazen priročnik s strokovnimi informacijami za lastnike živali.

Prehrana predstavlja pomemben člen v odnosu med domačim ljubljencem in lastnikom, saj se s pripravo hrane ter nagrajevanjem s priboljški med njima ustvarja in krepi posebna vez.

Prehranjevanje je tudi vsakodnevna tema pogovorov med veterinarji in lastniki živali. Zavračanje hrane je za lastnike pogosto eden najpomembnejših kliničnih znakov, ki jih opozori, da je z njihovo živaljo nekaj narobe.

Ker avtorji želijo, da bi na enem mestu dobili strokovno podprte informacije v slovensčini, so zasnovali pregleden priročnik, ki vam bo pomagal do najpomembnejših znanstveno podprtih informacij o prebavilih psa in mačke in njihovi prehrani, vključnih je tudi nekaj zanimivih receptov za naše ljubljence ter sklop odgovorov na najpogostejša vprašanja, ki se porajajo lastnikom psov in mačk.

Knjižica je brezplačno na voljo na straneh Veterinarske zbornice Slovenije ali na povezavi, v naslednjih tednih pa tudi v tiskani obliki po veterinarskih klinikah.

Vir: vet-magazin.si

Veterinarska zbornica
Slovenije

KUPUJEMO ZA VAS

NUTRI-PLUS GEL® – dopolnilna krmna mešanica za pse in mačke

Prehranska obnovitev telesa in okrevanje Nutri-plus gel® je koncentriran vir energije (18,4 MJ/kg) z vitamini, elementi v sledovih in lahko prebavljivimi komponentami, ki so posebej formulirane za podporo vašim ljubljencem:

- med intenzivnim fizičnim naporom (lovski ali delovni psi)
- v primeru posebnih fizioloških situacij, ki zahtevajo večji vnos energije: rastoče mlade živali, breje samice ali samice v času laktacije ...
- kot pomoč pri okrevanju pri psih in mačkah z zmanjšanim apetitom

NUTRI-PLUS® GEL ODLIKUJE:

- visok vir energije z dodanimi vitamini in elementi v sledovih
- zaradi priloženega nastavka je uporaba gela enostavna
- gel je zelo okusen, zato ga psi in mačke z lahkoto sprejmejo

NAVODILA ZA UPORABO

Ena čajna žlička (približno 6 g) Nutri-plus gela na 5 kg telesne teže, dvakrat na dan.

Nutri-plus gel se lahko uporablja do obnovitve stanja ali v obdobju fizičnega napora.

Pred uporabo ali v primeru podaljšanja uporabe Nutri-plus gela, je priporočljivo poiskati mnenje veterinarja.

SESTAVA

Sirup glukoze, sojino olje, ribje olje, sladkorni sirup, hidrolizirani živalski proteini (prašičev in prežvekovalcev), magnezijev sulfat heptahidrat.

DODATKI NA KG

Nutritivni dodatki: 3a672b Vitamin A: 35 443 IU; E671 Vitamin D3: 3766 IU; 3a700 Vitamin E (alfa-tokoferol): 1 100 IU; 3a315 nikotinamid: 400 mg; 3a841 kalcijev d-pantotenat: 350 mg; 3a831 Vitamin B6: 200 mg; 3a Vitamin B12: 0.42 mg

Elementi v sledovih: E5 Manganov sulfat, monohidrat: 550 mg; E1 železov kelat iz hidrata glicina: 420 mg. 2 čajni žlički (približno 12 g) Nutri-plus gela zagotavlja 45.2 IU vitamina D3, 2.2 mg mangana in 1.1 mg železa na 5 kg telesne teže.

ANALITSKE SESTAVINE

Energijska vrednost 18.4 MJ/kg; Surova olja & maščobe 31.4%; Omega 6 14.6%; surove vlaknine 2.6%; surovi pepel 2.4%; Omega 3 2.3%; surove beljakovine 1.2%; kalij 0.06%; kalcij 0.03%; magnezij 0.02%; mangan 0.02%; železo 0.01%; fosfor 0.004%; vlaga: 14.4%.

Za vse ostale informacije se lahko obrnete na Medical Intertrade d.o.o.:

Alja Ramšak, dr.vet.med. 041 616 620

mag. Tatjana Kumer, dr.vet.med. 031 651 482

Maruška Ratkai, dr.vet.med. 041 765 998

veterina@medical-intertrade.si

Naravna podpora pri zdravljenju kužnega kašlja psov in mačk

Pulmo alfa® vsebuje biološko kakovostne zdravilne učinkovine, ki:

- redčijo sluz v dihalih
- olajšajo izkašljevanje
- ščitijo dihalne poti
- krepijo odpornost sluznice pri virusnih infekcijah – kužnem kašlju, FRC-u
- blažijo vnetje
- umirjajo kašelj

Zdravilne učinkovine:

Islandski lišaj – umirja suh kašelj, sprošča bronhije, zaradi velike vsebnosti sluzi (lihenin) omogoča dozorevanje sekreta in olajša izkašljevanje. Lišajske kisline delujejo protimikrobno. Ugodno vpliva na vnetje grla in žrela.

Trpotec – lajša vnetje zgornjih dihalnih poti ter blagih vnetij sluznice ust in žrela, pospešuje izločanje sluzi.

Sladki koren – pomaga pri izkašljevanju in izločanju sluzi. Uničuje naležljive klice, spodbuja delovanje žlez slinavk in krepi izločanje prebavnih sokov.

Sléz – učinkovito zaščiti sluznico dihal s sluzjo. Pomirja suh, dražec kašelj.

Kreša – je naravni vir vitamina C in žvepla. Dragocena sluz kreša obloži sluznico dihal in jo ščiti.

Bršljan – vsebuje saponine, ki redčijo gostoto sluzi, in pomaga pri izkašljevanju. Umirja sluznico dihal in blago dejno deluje tudi na dražec suh kašelj.

Dodatne informacije in naročila na:

Melisa veterina d.o.o.

031 398 609 (Alenka Kropivšek, dr.vet.med.), alenka@melisasi.si

070 613 969 (Dr. Metka Šimundič, dr.vet.med.), metka@melisasi.si

070 624 001 (Urša Trebovc, dr.vet.med.), ursa@melisasi.si

Islandski Mah
(Cetraria islandica)

BREZ KAKOVOSTNIH PRIPOMOČKOV NE GRE

GROOMING RAKE - GRABLJICE ZA IZČESAVANJE

Dlaka bernskega planšarskega psa je skladno s standardom pasme svilnata in rahlo valovita, zato je nega povečini nezahtevna. Nekajkrat letno je psa priporočljivo skopati, saj je čisto dlako preprosteje razčesati, občasno pa je treba odstraniti razna zaščitna sredstva, s katerimi obremenjujemo kožo v času sezone klopov.

Različnim vrstam glavnikov in krtač, ki se dobijo na trgu, so se pridružile tudi te izjemno dobro zasnovane in učinkovite grablje, ki z malo napora dosežejo cilj: počesan pes, odstranjena podlanka in nečistoče.

Žal grablje prodajajo samo v ZDA in je poleg poštne ceni 40 USD treba prišteti še carinske dajatve, ampak se (morda skupinski?) nakup vsekakor izplača.

<https://greyhoundcomb.com/>

Njihovo uporabo v praksi si lahko ogledate tukaj

<https://www.youtube.com/watch?v=htmlm-KLD8Hw>

Kolesarska prikolica za psa

Imate vi in vaš pes radi vožnje s kolesom ali tek, vendar je vaš pes premlad, prestar ali ima težave s sklepi, tako da ne more celotno pot teči ob vas?

Običajno psi radi tekajo, ampak včasih je gibanja enostavno preveč. Še posebej za mlajše ali starejše kužke, ali pa na daljših izletih. Takrat pride prav prikolica za psa KLARFIT in vaš kuža se bo udobno peljal. Pripnete jo lahko na kolo ali pa prosto vlečete z roko. Ima močan jeklen okvir, izdelana pa je iz blaga, ki zagotavlja odpornost na vodo, trpežnost in preprosto vzdrževanje. Mrežasti okni na obeh straneh omogočata pretok zraka, sprednji in zadnji del pa ponuja dvojni vhod za dodatno priročnost. Kolesarska prikolica za ljubljence ima vzmetenje za gladko vožnjo. Osnova je okrepljena s posebno podlogo, ki je nehrseča in odporna na vlago. Prikolica za psa je zložljiva, s čimer prihranimo prostor, ko ni v uporabi.

Za nakup omenjene prikolice smo se odločili tudi v naši družini. Po izgubi naše drage bernke Tally je dozorela odločitev za novega pasjega družinskega člana. Tokrat ga je izbral mlajši sin in k nam je to pomlad prišel Ollie, avstralski ovčar (barva: modra marmorirana, angl. blue merle). Čudovit, prijazen, živahen in zabaven mladiček.

Kolesarska prikolica za psa namenjena psom do 40 kilogramov je idealna rešitev, da gre Ollie kot mladič z nami na kolesarske vožnje. V prikolici je varno pripet in lahko stoji ali leži. Na ta način mu ni omejena svoboda gibanja in lahko nas spremlja na izletih po prekmurskih ravninah in povsod drugje, kamor se odpravimo s kolesom. Prikolica je odlična za starejše pse, za mladiče, ki še niso dovolj vzdržljivi, in pse, omejene v mobilnosti.

Vhod v pasjo kolesarsko prikolico je možen bodisi s sprednje strani ali skozi strešno odprtino. Za zapiranje sprednje odprtine sta na voljo poleg zadrge še dve varnostni zaponki, ki zagotavljata, da se zadruga med vožnjo zagotovo ne odpre.

Okna na vseh štirih straneh omogočajo psu odličen razgled naokoli

in v notranjost prikolice puščajo veliko svetlobe. Sprednja in strešna odprtina sta opremljeni z mrežo proti insektom, odprtini lahko po želji ostaneta odprti ali se s to mrežo zapreta. V toplih dneh je nujno potrebno zagotoviti zadostno prezračevanje za vašega psa.

S kompletom za tek se kolesarska prikolica preoblikuje v voziček za tek, enostaven za upravljanje. Droga za potiskanje in dodatno sprednje kolo se enostavno montirata. Udobna višina droga za potiskanje je približno 104 cm. Po želji lahko naročite dodaten priključek še za drugo kolo. Ta omogoča hitro in enostavno priključitev prikolice na drugo kolo, kar je idealna rešitev, če uporabljate za različne priložnosti različna kolesa ali, če se želite na daljših kolesarskih izletih zamenjati pri vlečenju prikolice.

Pasje prikolice in njihove prednosti

Prikolica za kolesa za vašega psa ponuja številne prednosti. Čeprav je bila posebej zasnovana za prevoz psov, je med drugim idealna tudi za nakupovanje s kolesom. Zaradi tega je pasja prikolica praktični večnamenski transporter. Pri dolgih vožnjah s kolesom je nosilka za pse nepogrešljiva. Kajti tudi nekaj kilometrov, ko tečejo ob kolesu v toplih dneh, lahko škoduje zdravju psa. S prikolico lahko psu ponudite raznolik, varen izlet. Na poljih in travnikih na poti se lahko pošteno potepa, nato pa se spet sprosti v pasji prikolici.

Pri nas doma prikolico uporabljamo še kot »igralno hiško« v dnevni sobi, ki jo Ollie iznajdljivo uporablja za zapik pri igri. Velikokrat v njej tekom dneva malce poleži in se zamoti z igračko. Hkrati se je na ta način navadil na prikolico in postala mu je domača. Na krajših razdaljah vožnje z avtom jo včasih uporabimo kot boks v prtljažniku avta.

Vožnja v prikolici je za psa nova in neznana izkušnja. Ollieja smo previdno navajali na kolesarsko prikolico in vožnjo s kolesom, zato so bili skupni kolesarski izleti zanj lepo doživetje brez strahu in stresa.

Mateja Pečar

Za področje vzreje BPP je pristojen Slovenski klub za velike pasme in molose, info: na e-mail: velikisvicar@gmail.com, Katja Rožman, predsednica VK. Ko se bodo razmere stabilizirale, bo v najkrajšem možnem času določen nov datum vzrejnega pregleda, o katerem boste pravočasno obveščeni. Vse izredne primere pa bo vzrejna komisija obravnavala posamično.

GLEDE NA SPREMEMBE, KI JIH NAČRTUJE KINOLOŠKA ZVEZA SLOVENIJE, PROSIMO, DA SE ZA VPRAŠANJA S PODORČJA VZREJE OBRAČATE NA PISARNO KZS IN SLEDITE NAŠIM OBJAVAM NA SPLETNI STRANI IN PO E-POŠTI.

Glede nekdanjih klubskih ugodnosti sledite objavam na spletnih straneh.

MOJ BERNI - glasilo skupine MOJ BERNI št. 1/2020;

Izdajatelj **Skupina MOJ BERNI**, Predole 23, 1290 Grosuplje. Glasilo izhaja le v elektronski obliki in je namenjeno članom skupine.

Urednica: **Nina Barlič**

Člani uredniškega odbora: **Mateja Pečar, Mojca Sajovic, Barbara Šolc**

Priprava: **Amset d.o.o.**

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

(pristojni finančni urad)

**ZAHTEVA
za namenitev dela dohodnine za donacije**

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo Tačke pomagačke, Šmartinska c. 152, Lj.	8	2	9	3	9	8	9	6	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke